

Parlamentul României

Lege nr. 58 din 13/07/1994

Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 199 din 02/08/1994

pentru ratificarea Convenției privind diversitatea biologică, semnată la Rio de Janeiro la 5 iunie 1992

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. - Se ratifică Convenția privind diversitatea biologică, elaborată sub egida Programului Națiunilor Unite pentru Mediul Înconjurător și semnată la Rio de Janeiro la 5 iunie 1992 cu ocazia Conferinței Națiunilor Unite pentru Mediu și Dezvoltare.

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 30 martie 1994, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE SENATULUI
prof. univ. dr. OLIVIU GHERMAN

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 27 iunie 1994, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
ADRIAN NĂSTASE

București, 13 iulie 1994.
Nr. 58.

Organizația Națiunilor Unite

Convenție din 05/06/1992

Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 199 din 02/08/1994

privind diversitatea biologică^{*})

---

^{*}) Traducere.

PREAMBUL

Părțile contractante,
conștiente de valoarea intrinsecă a diversității biologice și de valoarea ecologică, genetică, socială, economică, științifică, educațională, culturală, recreativă și estetică a diversității biologice și a componentelor sale,
conștiente, de asemenea, de importanța diversității biologice pentru evoluție și pentru conservarea sistemelor de susținere a biosferei,
afirmând că, conservarea diversității biologice este o preocupare comună a umanității,
reafirmând că statele au drepturi suverane asupra propriilor lor resurse biologice,
reafirmând, de asemenea, că statele sunt responsabile de conservarea diversității lor biologice și de utilizarea durabilă a resurselor lor biologice,
preocupate de faptul că diversitatea biologică este redusă semnificativ de anumite activități umane,
conștiente de lipsa generală de informații și cunoștințe privind diversitatea biologică și de necesitatea urgentă de a dezvolta capacitatea științifică, tehnică și instituțională proprie care să asigure înțelegerea fundamentală necesară planificării și implementării măsurilor adecvate,
notând că este vitală anticiparea, prevenirea și atacarea la sursă a cauzelor reducerii semnificative sau pierderii diversității biologice,
notând, de asemenea, că acolo unde există amenințarea unei reduceri semnificative sau a pierderii diversității biologice, lipsa certitudinii științifice totale nu trebuie folosită ca motiv pentru amânarea măsurilor de evitare sau de reducere a acestui pericol,
notând, în continuare, că cerința fundamentală pentru conservarea diversității biologice este conservarea "in situ" a ecosistemelor și habitatelor naturale și menținerea și refacerea populațiilor viabile de specii în mediul lor natural,
notând, în continuare, că măsurile "ex situ", de preferință în țara de origine, au, de asemenea, un rol important,
recunoscând că un număr mare de comunități locale și de populații autohtone depind de resursele biologice pe care se bazează modurile de viață tradiționale și că este de dorit împărțirea echitabilă a beneficiilor care provin din utilizarea cunoștințelor, inovațiilor și practicilor tradiționale privind conservarea diversității biologice și utilizarea durabilă a elementelor sale,
recunoscând, de asemenea, rolul vital pe care-l joacă femeile în conservarea și utilizarea durabilă a diversității biologice și afirmând necesitatea asigurării deplinei lor participări la toate nivelurile de elaborare și de implementare a politicilor de conservare a diversității biologice,
subliniind importanța și necesitatea promovării cooperării internaționale, regionale și globale între state și organizații, interguvernamentale și sectorul neguvernamental pentru conservarea diversității biologice și utilizarea durabilă a componentelor sale,
recunoscând că asigurarea de noi resurse financiare suplimentare și accesul corespunzător la tehnologii pertinente pot influența substanțial capacitatea lumii de a trata problema pierderii diversității biologice,

recunoscând, de asemenea, că sunt necesare măsuri speciale pentru a rezolva necesitățile țărilor în curs de dezvoltare, inclusiv, asigurarea de noi resurse suplimentare financiare și accesul corespunzător la tehnologii pertinente,

notând, în această privință, condițiile speciale ale țărilor cel mai puțin dezvoltate și ale statelor insulare mici, recunoscând că sunt necesare investiții substanțiale pentru conservarea diversității biologice și că există perspectiva unui domeniu larg de beneficii ecologice, economice și sociale din aceste investiții,

recunoscând că dezvoltarea economică și socială și eradicarea sărăciei sunt primele și cele mai importante priorități pentru țările în curs de dezvoltare,

conștiente de faptul că utilizarea durabilă și conservarea diversității biologice sunt de importanță majoră pentru rezolvarea necesităților de hrană, de sănătate și a altor cerințe ale populației planetei în continuă creștere, motiv pentru care accesul la resurse genetice și la tehnologii, cât și împărțirea acestora sunt esențiale,

notând că, în cele din urmă, conservarea și utilizarea durabilă a diversității biologice vor întări relațiile de prietenie dintre state și vor contribui la pacea umanității,

dorind lărgirea și completarea acordurilor internaționale existente privind conservarea diversității biologice și utilizarea durabilă a componentelor sale, și

hotărâte să conserve și să utilizeze durabil diversitatea biologică, în beneficiul generațiilor prezente și viitoare, au convenit după cum urmează:

ARTICOLUL 1

Obiective

Obiectivele prezentei convenții, ce trebuie urmate în conformitate cu dispozițiile sale pertinente, sunt conservarea diversității biologice, utilizarea durabilă a componentelor sale și împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor ce rezultă din utilizarea resurselor genetice, inclusiv prin accesul corespunzător la resursele genetice, prin transferul adecvat de tehnologii pertinente, ținând cont de toate drepturile asupra acelor resurse și tehnologii, și prin finanțarea corespunzătoare.

ARTICOLUL 2

Utilizarea termenilor

În înțelesul prezentei convenții:

Diversitatea biologică înseamnă variabilitatea organismelor vii din toate sursele, inclusiv, printre altele, a ecosistemelor terestre, marine și a altor ecosisteme acvatice și a complexelor ecologice din care acestea fac parte; aceasta include diversitatea în cadrul speciilor, dintre specii și a ecosistemelor.

Resursele biologice includ resurse genetice, organisme sau părți din ele, populații sau orice alte componente biotice ale ecosistemelor având folosință sau valoare efectivă sau potențială pentru umanitate.

Biotehnologie înseamnă orice aplicație tehnologică ce folosește sisteme biologice, organisme vii sau derivate din ele, pentru a realiza sau a modifica produse sau procese pentru utilizare specifică.

Țara de origine a resurselor genetice înseamnă țara care posedă acele resurse genetice în condiții "in situ".

Țara care asigură resurse genetice înseamnă țara care furnizează resurse genetice luate din surse "in situ", inclusiv populații de specii sălbatice și domestice, sau din surse "ex situ", care pot sau nu să-și aibă originea în aceea țară.

Specii domestice sau cultivate înseamnă speciile la care a fost influențat procesul de evoluție de către oameni pentru a răspunde necesităților lor.

Ecosistem înseamnă un complex dinamic de comunități de plante, animale și microorganisme și mediul lor fără viață, care interacționează ca o unitate funcțională.

Conservare "ex situ" înseamnă conservarea componentelor diversității biologice în afara habitatelor lor naturale.

Material genetic înseamnă orice material de origine vegetală, animală, microbială sau altele care conține unități funcționale de ereditate.

Resurse genetice înseamnă materialul genetic de valoare actuală sau potențială.

Habitat înseamnă locul sau tipul de loc unde există în mod natural un organism sau o populație.

Condiții "in situ" înseamnă condițiile în care resursele genetice există în cadrul ecosistemelor și al habitatelor naturale și, în cazul speciilor domestice și cultivate, în mediul în care s-au dezvoltat caracterele lor distincte.

Conservare "in situ" înseamnă conservarea ecosistemelor și habitatelor naturale și menținerea și refacerea populațiilor viabile de specii în mediul lor natural și, în cazul speciilor domestice sau cultivate, în mediul în care și-au dezvoltat caracterele lor distincte.

Zonă protejată înseamnă o zonă delimitată geografic care este desemnată sau reglementată și administrată pentru atingerea obiectivelor specifice de conservare.

Organizație de integrare economică regională înseamnă o organizație constituită din state suverane ale unei zone date, căreia statele membre i-au transferat competențe cu privire la probleme guvernate de prezenta convenție și care a fost autorizată din timp, conform procedurilor sale interne, să semneze, să ratifice, să accepte, să aprobe sau să adere la aceasta.

Utilizare durabilă înseamnă utilizarea componentelor diversității biologice într-un mod și ritm care să nu ducă la scăderea pe termen lung a diversității biologice, menținându-i astfel potențialul de a răspunde necesităților și aspirațiilor generațiilor prezente și viitoare.

Tehnologie include biotehnologia.

ARTICOLUL 3

Principiu

În conformitate cu Carta Organizației Națiunilor Unite și cu principiile dreptului internațional, statele au dreptul suveran de a exploata propriile lor resurse, în conformitate cu propriile lor politici de mediu, și responsabilitatea să asigure ca activitățile de sub jurisdicția și controlul lor să nu cauzeze prejudicii mediului altor state sau zonelor din afara limitelor jurisdicției lor naționale.

ARTICOLUL 4

Domeniul de aplicare

Sub rezerva drepturilor altor state și cu excepția cazului în care se prevede altfel în mod expres în prezenta convenție, dispozițiile prezentei convenții se aplică, pentru fiecare parte contractantă:

- a) în cazul componentelor diversității biologice, în zonele din cadrul jurisdicției sale naționale; și
- b) în cazul proceselor și activităților efectuate sub jurisdicția sau controlul său, indiferent unde apar efectele lor, în zona jurisdicției sale naționale sau dincolo de limitele jurisdicției naționale.

ARTICOLUL 5

Cooperare

Fiecare parte contractantă, în măsura posibilităților și în funcție de necesități, va coopera direct sau, unde este cazul, prin organizații internaționale competente, cu alte părți contractante în domenii din afara jurisdicției naționale și în alte probleme de interes reciproc, pentru conservarea și utilizarea durabilă a diversității biologice.

ARTICOLUL 6

Măsuri generale pentru conservare și utilizare durabilă

Fiecare dintre părțile contractante, în funcție de condițiile specifice și posibilități:

a) va elabora strategii, planuri și programe naționale pentru a asigura conservarea și utilizarea durabilă a diversității biologice sau va adapta în acest scop strategiile, planurile și programele existente ținând seama, printre altele, de măsurile stabilite în prezenta convenție, importante pentru partea contractantă în cauză; și

b) va integra, în măsura posibilităților și în funcție de necesități, conservarea și utilizarea durabilă, a diversității biologice în planurile, programele și politicile sectoriale și intersectoriale pertinente.

ARTICOLUL 7

Identificare și monitorizare

Fiecare parte contractantă, în măsura posibilităților și în funcție de necesități, în special pentru obiectivele art. 8-10:

a) va identifica componentele diversității biologice importante pentru conservarea și utilizarea sa durabilă, având în vedere lista indicatoare de categorii din anexa nr. I;

b) va monitoriza, prin prelevare de eșantioane și alte tehnici, componentele diversității biologice identificate conform subparagrafului a) de mai sus, acordând atenție specială celor care necesită măsuri de conservare urgentă și celor care oferă cel mai ridicat potențial pentru utilizare durabilă;

c) va identifica procesele și categoriile de activități care au sau este foarte probabil să aibă impact negativ semnificativ asupra conservării și utilizării durabile a diversității biologice și va monitoriza efectele lor prin prelevare de eșantioane și alte tehnici; și

d) va întreține și organiza, prin orice sistem, datele obținute din activitățile de identificare și monitorizare, conform subparagrafelor a), b) și c) de mai sus.

ARTICOLUL 8

Conservare "in situ"

În măsura posibilităților și în funcție de necesități, fiecare parte contractantă:

a) va stabili un sistem de zone protejate sau zone unde sunt necesare măsuri speciale pentru conservarea diversității biologice;

b) va elabora, unde este necesar, linii directoare pentru selectarea, stabilirea și administrarea zonelor protejate sau a zonelor unde trebuie luate măsuri speciale pentru conservarea diversității biologice;

c) va reglementa sau administra resursele biologice importante pentru conservarea diversității biologice, în interiorul sau în afara zonelor protejate, pentru a le asigura conservarea și utilizarea durabilă;

- d)** va promova protecția ecosistemelor, habitatelor naturale și menținerea populațiilor viabile de specii în mediul natural;
- e)** va promova dezvoltarea durabilă și ecologic rațională în zonele adiacente zonelor protejate, în vederea asigurării unei protecții sporite a acestor zone;
- f)** va reface și reconstrui ecosistemele degradate și va promova recuperarea speciilor amenințate, printre altele, prin dezvoltarea și implementarea de planuri și alte strategii de administrare;
- g)** va stabili sau menține mijloace de reglementare, administrare sau control al riscurilor legate de utilizarea și eliberarea de organisme vii și modificate, rezultate din biotehnologie, care ar putea avea impact negativ asupra mediului, care ar putea afecta conservarea și utilizarea durabilă a diversității biologice, luând în considerare și riscurile asupra sănătății umane;
- h)** va preveni introducerea, va controla sau eradica acele specii străine care amenință ecosisteme, habitate sau alte specii;
- i)** va face eforturi pentru a asigura condițiile necesare compatibilității dintre utilizările actuale și conservarea diversității biologice și utilizarea durabilă a componentelor sale;
- j)** conform legislației sale naționale, va respecta, va menține și va păstra cunoștințele, inovațiile și practicile comunităților indigene și locale cu stiluri de viață tradiționale necesare pentru conservarea și utilizarea durabilă a diversității biologice și va promova aplicarea lor mai largă, cu aprobarea și implicarea deținătorilor de astfel de cunoștințe, inovații sau practici și va încuraja împărțirea echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea unor astfel de cunoștințe, inovații și practici;
- k)** va dezvolta sau menține legislația necesară și/sau alte prevederi regulamentare pentru protecția speciilor sau populațiilor amenințate;
- l)** în cazul în care un efect negativ semnificativ asupra diversității biologice a fost determinat conform art. 7, va reglementa sau controla procesele și categoriile de activități în cauză; și
- m)** va coopera în asigurarea de suport financiar sau orice alt suport pentru conservarea "in situ", subliniată la subparagrafele a)-l) de mai sus, în special pentru țările în curs de dezvoltare.

ARTICOLUL 9

Conservare "ex situ"

Fiecare parte contractantă, în măsura posibilităților și în funcție de necesități, în special în scopul completării măsurilor "in situ":

- a)** va adopta măsuri pentru conservarea "ex situ" a componentelor diversității biologice, de preferință în țara de origine a acestor componente;

- b)** va stabili și menține facilități pentru conservarea "ex situ" și cercetarea plantelor, animalelor și microorganismelor, de preferință în țara de origine a resurselor genetice;
- c)** va adopta măsuri pentru recuperarea și refacerea speciilor amenințate și pentru reintroducerea lor în habitatele naturale, în condiții adecvate;
- d)** va reglementa și administra colectarea de resurse biologice din habitate naturale în scopul conservării "ex situ", astfel încât să nu se amenințe ecosisteme și populații de specii "in situ", cu excepția cazului în care sunt necesare măsuri speciale "ex situ", conform subparagrafului c) de mai sus; și
- e)** va coopera pentru asigurarea suportului financiar și de alt tip pentru conservarea "ex situ", subliniată la subparagrafele a)-d) de mai sus și pentru crearea și menținerea mijloacelor de conservare "ex situ" în țările în curs de dezvoltare.

ARTICOLUL 10

Utilizarea durabilă a componentelor diversității biologice

În măsura posibilităților și în funcție de necesități, fiecare parte contractantă:

- a)** va integra cerințele conservării și utilizării durabile a resurselor biologice în luarea deciziilor la nivel național;
- b)** va adopta măsuri legate de utilizarea resurselor biologice pentru a evita sau a reduce impactul negativ asupra diversității biologice;
- c)** va proteja și încuraja utilizarea curentă a resurselor biologice, în conformitate cu practicile culturale tradiționale care sunt compatibile cu conservarea și utilizarea durabilă;
- d)** va ajuta populațiile locale în dezvoltarea și implementarea acțiunilor de reconstrucție ecologică în zonele degradate unde s-a redus diversitatea biologică; și
- e)** va încuraja cooperarea dintre autoritățile sale guvernamentale și sectorul său privat în dezvoltarea de metode pentru utilizarea durabilă a resurselor biologice.

ARTICOLUL 11

Măsuri stimulative

În măsura posibilităților și în funcție de necesități, fiecare parte contractantă va adopta măsuri sigure din punct de vedere economic și social care să acționeze ca stimulente pentru conservarea și utilizarea durabilă a componentelor diversității biologice.

ARTICOLUL 12

Cercetare și instruire

Luând în considerare necesitățile speciale ale țărilor în curs de dezvoltare, părțile contractante:

- a)** vor stabili și menține programe pentru educare și instruire științifică și tehnică cu privire la măsurile de identificare, conservare și utilizare durabilă a diversității biologice și a componentelor sale și vor asigura sprijin pentru astfel de programe de educare și instruire pentru necesitățile specifice ale țărilor în curs de dezvoltare;
- b)** vor promova și încuraja cercetarea care contribuie la conservarea și utilizarea durabilă a diversității biologice, în special în țările în curs de dezvoltare, între altele, în conformitate cu deciziile conferinței părților, ținând cont de recomandările organului subsidiar pentru consultare științifică, tehnică și tehnologică; și
- c)** respectând dispozițiile art. 16, 18 și 20, vor promova și vor coopera la utilizarea progreselor științifice privind diversitatea biologică, pentru a pune la punct metodele de conservare și utilizare durabilă a resurselor biologice.

ARTICOLUL 13

Educarea și conștientizarea publicului

Părțile contractante:

- a)** vor promova și încuraja înțelegerea importanței și a măsurilor necesare pentru conservarea diversității biologice, ca și propagarea sa prin mijloace de informare și includerea acestor subiecte în programele educaționale; și
- b)** vor coopera, în funcție de necesități, cu alte state și organizații internaționale pentru dezvoltarea de programe de educație și conștientizare a publicului privind conservarea și utilizarea durabilă a diversității biologice.

ARTICOLUL 14

Evaluarea impactului și reducerea efectelor negative

1. În măsura posibilităților și în funcție de necesități, fiecare parte contractantă:

- a)** va introduce procedurile adecvate necesitând evaluarea impactului asupra mediului a proiectelor sale propuse, care pot avea efecte negative asupra diversității biologice, pentru a evita sau reduce la minimum astfel de efecte și, când este cazul, să permită participarea publicului la astfel de proceduri;

- b)** va introduce măsurile corespunzătoare pentru luarea în considerare a consecințelor asupra mediului ale programelor și politicilor sale, care pot avea impact negativ semnificativ asupra diversității biologice;
- c)** va promova, pe bază de reciprocitate, comunicarea, schimbul de informații și consultarea privind activitățile de sub jurisdicția sau controlul său, care ar putea avea efect negativ semnificativ asupra diversității biologice a altor state sau zone din afara limitelor jurisdicției naționale, prin încurajarea încheierii de acorduri bilaterale, regionale sau multilaterale, după caz.
- d)** în caz de pericol sau de deteriorare gravă sau iminentă, cu sursa sub jurisdicția sau controlul său, asupra diversității biologice din zone aflate sub jurisdicția altor state sau zone din afara limitelor jurisdicției naționale, va anunța imediat statele potențial afectate de un astfel de pericol sau deteriorare, și va iniția acțiuni de prevenire sau reducere a unui astfel de pericol sau deteriorare; și
- e)** va promova măsuri naționale pentru răspunsuri de urgență la activități sau evenimente, cauzate natural sau în alt mod, care prezintă un pericol grav și iminent asupra diversității biologice și va încuraja cooperarea internațională pentru a ajuta astfel de eforturi naționale și, după caz și în acord cu statele sau organizațiile de integrare economică regională implicate, va stabili planuri de urgență comune.
- 2.** Conferința părților va examina, pe baza unor studii ce urmează a fi efectuate, problema responsabilității și reparării, inclusiv a reconstrucției și compensării, pagubelor aduse diversității biologice, cu excepția cazului când responsabilitatea este o problemă strict internă.

ARTICOLUL 15

Accesul la resurse genetice

- 1.** Recunoscând drepturile suverane ale statelor asupra resurselor lor naturale, autoritatea de a determina accesul la resurse genetice aparține guvernelor naționale și este supusă legislației naționale.
- 2.** Fiecare parte contractantă va face eforturi de a crea condiții pentru a facilita accesul altor părți contractante la resurse genetice pentru utilizări sigure din punct de vedere al mediului și să nu impună restricții care să contravină obiectivelor prezentei convenții.
- 3.** În scopul prezentei convenții, resursele genetice care sunt asigurate de o parte contractantă, după cum se fac referiri în acest articol și în art. 16 și 19, sunt doar acelea care sunt asigurate de părți contractante care sunt țări de origine a acestor resurse și de către părțile care au obținut aceste resurse genetice în conformitate cu prezenta convenție.
- 4.** Accesul, când este asigurat, va fi în termeni acceptați reciproc și va fi supus prevederilor acestui articol.
- 5.** Accesul la resurse genetice va fi supus consimțământului părții contractante care furnizează astfel de resurse, dacă nu este stabilit altfel de către acea parte.

6. Fiecare parte contractantă va face eforturi pentru dezvoltarea și efectuarea de cercetări științifice bazate pe resurse genetice furnizate de alte părți contractante cu deplină participare a acestora și, în măsura posibilităților, pe teritoriul lor.

7. Fiecare parte contractantă va lua măsurile legislative, administrative sau politice adecvate, conform cu art. 16 și 19 și, după caz, prin mecanismul financiar stabilit la art. 20 și 21, pentru a asigura împărțirea justă și echitabilă, cu partea contractantă care furnizează resursele genetice, a rezultatelor cercetării și dezvoltării și a beneficiilor cercetării, obținute din utilizarea comercială sau de alt tip a acestor resurse. O astfel de împărțire se va face în termeni acceptați reciproc.

ARTICOLUL 16

Accesul la tehnologie și transferul de tehnologie

1. Fiecare parte contractantă, recunoscând că tehnologia include biotehnologia și că atât accesul la tehnologie cât și transferul de tehnologie între părțile contractante sunt elemente esențiale pentru atingerea obiectivelor prezentei convenții, se angajează, conform prevederilor acestui articol, să asigure și/sau să faciliteze accesul la tehnologie și transferul, către alte părți contractante, de tehnologii necesare pentru conservarea și utilizarea durabilă a diversității biologice sau care utilizează resurse genetice fără să cauzeze pagube semnificative mediului înconjurător.

2. Accesul la tehnologie și transferul de tehnologie, la care se referă paragraful 1 de mai sus, pentru țările în curs de dezvoltare, vor fi asigurate și/sau facilitate în termenii cei mai corecți și mai favorabili, inclusiv în termeni concesionari și preferențiali, când există acord reciproc, și, unde este necesar, în conformitate cu mecanismul financiar stabilit de art. 20 și 21. Atunci când tehnologiile fac obiectul unor brevete sau al altor drepturi de proprietate intelectuală, accesul și transferul sunt asigurate în termeni care recunosc drepturile de proprietate intelectuală și sunt în concordanță cu protecția lor adecvată și efectivă. Aplicarea acestui paragraf va fi în conformitate cu prevederile paragrafelor 3, 4 și 5 de mai jos.

3. Fiecare parte contractantă va lua măsurile legislative, administrative sau politice, după caz, pentru a asigura părților contractante, în special celor care sunt țări în curs de dezvoltare care furnizează resurse genetice, accesul la tehnologie și transferul de tehnologie care utilizează acele resurse, pe bază de termeni acceptați reciproc, inclusiv tehnologie protejată de brevete și alte drepturi de proprietate intelectuală, dacă este cazul, prin dispozițiile art. 20 și 21 și în conformitate cu dreptul internațional și cu prevederile paragrafelor 4 și 5 de mai jos.

4. Fiecare parte contractantă va lua măsuri legislative, administrative sau politice, după caz, pentru ca sectorul privat să faciliteze accesul la tehnologie, dezvoltarea comună și transferul de tehnologie la care se referă paragraful 1 de mai sus, în beneficiul atât al instituțiilor guvernamentale cât și al sectorului privat din țările în curs de dezvoltare și, în această privință, se va conforma obligațiilor de la paragrafele 1, 2 și 3 de mai sus.

5. Părțile contractante, recunoscând că brevetele și alte drepturi de proprietate intelectuală pot avea o influență asupra implementării prezentei convenții, vor coopera, în conformitate cu dreptul internațional și legislația națională, pentru a asigura ca aceste drepturi să fie în sprijinul obiectivelor sale și să nu le contracareze.

ARTICOLUL 17

Schimb de informații

1. Părțile contractante vor facilita schimbul de informații provenite din toate sursele accesibile publicului, referitoare la conservarea și utilizarea durabilă a diversității biologice, luând în considerare nevoile speciale ale țărilor în curs de dezvoltare.

2. Un astfel de schimb de informații va include schimbul de rezultate ale cercetării tehnice, științifice și socioeconomice, ca și programele de instruire și studii, cunoștințe de specialitate autohtone și tradiționale, ca atare și asociate cu tehnologiile amintite în art. 16 paragraful 1. Va include, de asemenea, dacă este posibil, repatrierea informațiilor.

ARTICOLUL 18

Cooperare tehnică și științifică

1. Părțile contractante vor încuraja cooperarea tehnică și științifică internațională în domeniul conservării și utilizării durabile a diversității biologice, dacă este necesar, prin instituțiile naționale și internaționale corespunzătoare.

2. Fiecare parte contractantă va promova cooperarea tehnică și științifică cu alte părți contractante, în particular țări în curs de dezvoltare, pentru implementarea prezentei convenții, între altele, prin elaborarea și aplicarea politicilor naționale. La promovarea unei astfel de cooperări trebuie acordată o atenție deosebită dezvoltării și întăririi capacităților naționale, prin punerea în valoare a resurselor umane și întărirea instituțiilor.

3. Conferința părților, la prima sa reuniune, va determina stabilirea unui mecanism tip centru de schimb care să încurajeze și să faciliteze cooperarea tehnico-științifică.

4. Părțile contractante, în conformitate cu legislația și politicile naționale, vor încuraja și dezvolta metode de cooperare pentru elaborarea și utilizarea tehnologiilor, inclusiv a tehnologiilor autohtone și tradiționale, în conformitate cu obiectivele prezentei convenții. În acest scop, părțile contractante vor promova, de asemenea, cooperarea în domeniul instruirii de personal și al schimbului de experți.

5. Părțile contractante, de comun acord, vor încuraja stabilirea de programe de cercetare și acțiuni comune pentru dezvoltarea de tehnologii referitoare la obiectivele prezentei convenții.

ARTICOLUL 19

Administrarea biotehnologiei și repartizarea beneficiilor

1. Fiecare parte contractantă va lua măsuri legislative, administrative sau politice, după caz, pentru a asigura participarea efectivă la activitățile de cercetare biotehnologică a acelor părți contractante, în special a țărilor în curs de dezvoltare, care furnizează resurse genetice pentru o astfel de cercetare și unde este posibil în astfel de părți contractante.
2. Fiecare parte contractantă va lua toate măsurile posibile să încurajeze și să furnizeze accesul prioritar, pe o bază justă și echilibrată, al părților contractante, în special al țărilor în curs de dezvoltare, la rezultatele și beneficiile care rezultă din biotehnologiile bazate pe resurse genetice furnizate de acele părți contractante. Un astfel de acces se va face în termeni reciproc acceptați.
3. Părțile vor examina necesitatea și modalitățile realizării unui protocol care să stabilească procedurile adecvate, inclusiv, în particular, un acord prealabil, dat în cunoștință de cauză, în domeniul transferului, manipulării și utilizării în deplină siguranță a oricărui organism viu modificat rezultat din biotehnologie, care ar putea avea efecte negative asupra conservării și utilizării durabile a diversității biologice.
4. Fiecare parte contractantă comunică direct sau cere să comunice, prin intermediul oricărei persoane fizice sau juridice de sub jurisdicția sa și care furnizează organisme vizate de paragraful 3 de mai sus, părții contractante pe teritoriul căreia aceste organisme urmează a fi introduse, orice informație disponibilă referitoare la utilizarea și reglementările de securitate cerute de partea contractantă în materie de manipulare a unor asemenea organisme, ca și orice informație disponibilă privind impactul potențial negativ al organismelor specifice în cauză.

ARTICOLUL 20

Resurse financiare

1. Fiecare parte contractantă se angajează să asigure, în măsura posibilităților sale, un suport financiar și stimulente cu privire la acele activități naționale care urmăresc să realizeze obiectivele prezentei convenții, în conformitate cu planurile, prioritățile și programele sale naționale.
2. Părțile țări dezvoltate vor furniza resurse financiare noi și suplimentare pentru a permite, părților țări în curs de dezvoltare să facă față costurilor suplimentare convenite, impuse de implementarea măsurilor prin care să-și respecte obligațiile care decurg din prezenta convenție și pentru a beneficia de prevederile sale, aceste costuri fiind convenite, între o parte țară în curs de dezvoltare și structura instituțională amintită în art. 21, în concordanță cu

politica, strategia, prioritățile programelor și criteriile de eligibilitate și o listă indicativă de costuri suplimentare stabilită de conferința părților. Alte părți, inclusiv țările care sunt în proces de tranziție către economia de piață, pot prelua voluntar obligațiile părților țări dezvoltate. În sensul acestui articol, conferința părților va stabili, la prima sa întâlnire, o listă a părților țări dezvoltate și a altor părți care își asumă în mod voluntar obligațiile de părți dezvoltate. Conferința părților va revedea această listă și o va modifica, dacă este cazul. Se vor încuraja, de asemenea, contribuții din alte țări și surse pe bază de voluntariat. Implementarea acestor angajamente va ține cont de necesitatea ca fluxul de fonduri să fie adecvat, previzibil și punctual și de importanța repartizării sarcinii între părțile contribuabile incluse pe listă.

3. Părțile țări dezvoltate pot, de asemenea, furniza, în beneficiul țărilor în curs de dezvoltare, resurse financiare legate de aplicarea prezentei convenții, pe căi bilaterale, regionale sau altele multilaterale.

4. Părțile țări în curs de dezvoltare nu vor putea să se achite efectiv de obligațiile ce le revin în virtutea convenției, decât în măsura în care părțile țări dezvoltate se vor achita efectiv de obligațiile ce le revin în virtutea convenției, referitoare la resurse financiare și transfer de tehnologie și vor ține cont de faptul că dezvoltarea economică și socială și eradicarea sărăciei sunt primele și cele mai importante priorități ale părților țări în curs de dezvoltare.

5. Părțile vor ține cont de necesitățile specifice și de situația specială a țărilor cel mai puțin dezvoltate în acțiunile lor legate de finanțare și transfer de tehnologie.

6. Părțile contractante vor lua, de asemenea, în considerare condițiile speciale care rezultă din dependența față de diversitatea biologică, din repartizarea și localizarea acesteia pe teritoriul părților țări în curs de dezvoltare, în special al statelor mici insulare.

7. Se va lua, de asemenea, în considerare situația specială a țărilor în curs de dezvoltare, mai ales a celor care sunt cele mai vulnerabile din punct de vedere al mediului înconjurător, cum ar fi acelea cu zone aride și semiaride, zone de coastă și muntoase.

ARTICOLUL 21

Mecanism financiar

1. Va exista un mecanism de finanțare pentru furnizarea de resurse financiare către părțile țări în curs de dezvoltare, în spiritul prezentei convenții, sub formă de donații sau în condiții avantajoase ale cărui elemente esențiale sunt descrise în prezentul articol. Conform prezentei convenții, mecanismul va funcționa sub autoritatea și coordonarea conferinței părților, față de care este subordonat contabil.

Operațiunile mecanismului vor fi efectuate de o astfel de structură instituțională care se va decide de către conferința părților la prima reuniune. Potrivit obiectivelor prezentei convenții, conferința părților va stabili politica, strategia, prioritățile programelor și criteriile de eligibilitate referitoare la accesul la astfel de resurse și la utilizarea lor. Contribuțiile se vor face astfel încât să se ia în considerare necesitatea unor vărsăminte anticipate, adecvate și

punctuale, așa cum este prevăzut în art. 20, în conformitate cu resursele financiare necesare, pe care conferința părților le va decide periodic, și importanța împărțirii efortului financiar către părțile contribuabile incluse pe lista la care s-a făcut referire în art. 20 paragraful 2.

Părțile țări dezvoltate ca și alte țări sau surse pot, de asemenea, să aducă contribuții voluntare. Mecanismul va funcționa conform unui sistem de gestiune democratic și transparent.

2. Urmărind obiectivele prezentei convenții, conferința părților, la prima sa întâlnire, va stabili politica, strategia și prioritățile programului, cât și criteriile și liniile directoare detaliate pentru definirea condițiilor cerute pentru accesul la resurse financiare și utilizarea acestora, inclusiv supravegherea și evaluarea acestei utilizări, în mod regulat. Conferința părților va decide asupra măsurilor necesare pentru aplicarea paragrafului 1 de mai sus, după consultarea structurii instituționale însărcinate cu operarea mecanismului financiar.

3. Conferința părților va examina eficiența mecanismului financiar stabilit prin acest articol, inclusiv criteriile și liniile directoare la care se referă paragraful 2 de mai sus, la nu mai puțin de 2 ani de la intrarea în vigoare a prezentei convenții și apoi regulat. Pe baza acestei examinări, va lua măsurile adecvate pentru îmbunătățirea eficienței mecanismului, dacă este necesar.

4. Părțile contractante vor urmări întărirea instituțiilor financiare existente pentru a asigura resursele financiare destinate conservării și utilizării durabile a diversității biologice.

ARTICOLUL 22

Relații cu alte convenții internaționale

1. Dispozițiile prezentei convenții nu vor afecta drepturile și obligațiile nici unei părți contractante, ce decurg dintr-un acord internațional existent, cu excepția cazului în care exercitarea acelor drepturi și obligații ar cauza pagube serioase diversității biologice sau ar constitui o amenințare pentru aceasta.

2. Părțile contractante vor aplica prezenta convenție, în ceea ce privește mediul marin, în concordanță cu drepturile și obligațiile statelor ce decurg din dreptul asupra mării.

ARTICOLUL 23

Conferința părților

1. Prin prezenta, se instituie o conferință a părților. Prima reuniune a conferinței părților va fi convocată de directorul executiv al Programului Națiunilor Unite pentru Mediul Înconjurător nu mai târziu de un an de la intrarea în vigoare a

prezentei convenții. Apoi se vor ține reuniuni ordinare ale conferinței părților, la intervale regulate, care urmează să fie stabilite de conferință, la prima sa reuniune.

2. Reuniuni extraordinare ale conferinței părților se pot ține ori de câte ori se va considera necesar de către conferință sau la cererea, în scris, a oricărei părți, cu condiția ca, în interval de șase luni de la comunicarea cererii la secretariat, să fie susținută de cel puțin o treime din părți.

3. Conferința părților va conveni și va adopta prin consens, propriul regulament interior și pe acela al oricărui organ subsidiar pe care și-l va putea crea, cât și regulamentul financiar care guvernează finanțarea secretariatului. La fiecare reuniune ordinară, va adopta bugetul pentru perioada financiară de până la următoarea reuniune ordinară.

4. Conferința părților va trece în revistă aplicarea prezentei convenții și în acest scop:

a) va stabili forma și intervalele pentru transmiterea informațiilor ce urmează a fi prezentate conform art. 26 și va examina aceste informații cât și rapoartele prezentate de oricare organ subsidiar;

b) va studia, avizele tehnice, tehnologice și științifice asupra diversității biologice, furnizate conform art. 25;

c) va examina și adopta, după cum este necesar, protocoalele, în conformitate cu prevederile art. 28;

d) va examina și adopta, după caz, în conformitate cu prevederile art. 29 și 30, amendamentele la această convenție și la anexele sale;

e) va examina amendamentele la orice protocol, ca și la orice anexe ale acestuia și, dacă așa se decide, va recomanda adoptarea lor de către părțile la protocolul respectiv;

f) va examina și adopta, după cum este necesar, în conformitate cu art. 30, anexele suplimentare la prezenta convenție;

g) va crea organele subsidiare considerate necesare pentru aplicarea prezentei convenții, în special pentru a asigura asistența științifică și tehnică;

h) va contacta, prin secretariat, organele executive ale convențiilor legate de problemele acoperite de prezenta convenție, pentru a stabili forme adecvate de cooperare cu ele; și

i) va examina și va lua orice alte măsuri necesare pentru realizarea obiectivelor prezentei convenții, în lumina experienței acumulate în aplicarea ei.

5. Organizația Națiunilor Unite, instituțiile sale specializate și Agenția Internațională pentru Energie Atomică, ca și orice stat care nu este parte la prezenta convenție, pot fi reprezentate ca observatori la reuniunile conferinței părților. Orice alt organism sau instituție guvernamentală sau neguvernamentală, calificată în domenii legate de conservarea și utilizarea durabilă a diversității biologice, care a informat secretariatul despre dorința de a fi reprezentată ca observator la o reuniune a conferinței părților, poate fi admisă, cu condiția ca cel puțin o treime a părților prezente să nu aibă obiecții. Admiterea și participarea ca observatori va fi supusă regulilor de procedură adoptate de conferința părților.

ARTICOLUL 24

Secretariatul

1. Se instituie prin prezenta un secretariat. Funcțiile sale vor fi:
  - a) să organizeze reuniunile conferinței părților prevăzute prin art. 23 și să le asigure serviciile necesare;
  - b) să îndeplinească funcțiile desemnate de orice protocol al prezentei convenții;
  - c) să pregătească rapoartele asupra executării funcțiilor sale, stabilite conform prezentei convenții și să le prezinte la conferința părților;
  - d) să asigure coordonarea cu alte organisme internaționale competente, în special pentru a intra în acorduri administrative și contractuale ce pot fi necesare pentru îndeplinirea eficientă a funcțiilor sale;
  - e) să îndeplinească orice alte funcții ce îi pot fi stabilite de conferința părților.
2. La prima sa reuniune ordinară, conferința părților va desemna secretariatul dintre acele organizații internaționale competente existente care au arătat dorința de a îndeplini funcțiile de secretariat prevăzute de prezenta convenție.

ARTICOLUL 25

Organ subsidiar pentru asistența științifică, tehnică și tehnologică

1. Un organ subsidiar pentru asigurarea asistenței științifice, tehnice și tehnologice se stabilește prin prezenta, pentru a asigura, în timp util, conferinței părților și, după caz, celorlalte organe subsidiare, asistența necesară legată de aplicarea prezentei convenții.

Acest organ va fi deschis spre participare tuturor părților și va fi multidisciplinar. Va include reprezentanți guvernamentali competenți în domeniile de specialitate vizate. Va raporta regulat conferinței părților asupra tuturor aspectelor activității sale.

2. Sub autoritatea conferinței părților și în conformitate cu liniile directoare pe care ea le va stabili, la cererea ei, acest organ:

- (a) va furniza evaluări științifice și tehnice asupra stării diversității biologice;
- (b) va pregăti evaluările științifice și tehnice asupra efectelor tipurilor de măsuri luate în conformitate cu dispozițiile prezentei convenții;
- (c) va identifica tehnologiile și tehnicile de vârf, novatoare și eficiente, privind conservarea și utilizarea durabilă a diversității biologice și va indica căile și mijloacele de promovare a dezvoltării și/sau transferului unor astfel de tehnologii;
- (d) va furniza asistența asupra programelor științifice și cooperării internaționale pentru cercetare și dezvoltare legate de conservarea și utilizarea durabilă a diversității biologice; și
- (e) va răspunde întrebărilor științifice, tehnice, tehnologice și metodologice pe care conferința părților și organele sale subsidiare i le-ar putea adresa.

3. Atribuțiile, mandatul, organizarea și funcționarea acestui organ vor putea fi precizate de conferința părților.

ARTICOLUL 26

Rapoarte

Fiecare parte contractantă, la intervale care vor fi stabilite de conferința părților, va prezenta acesteia rapoarte de măsuri care s-au luat pentru aplicarea prezentei convenții și asupra eficienței lor în realizarea obiectivelor care au fost enunțate.

ARTICOLUL 27

Reglementarea diferendelor

1. În cazul unui diferend între părțile contractante, privind interpretarea sau aplicarea prezentei convenții, părțile implicate vor căuta o soluție pe calea negocierii.
2. Dacă părțile implicate nu pot ajunge la un acord prin negociere, pot căuta împreună serviciile sau medierea unei terțe părți.
3. La ratificarea, acceptarea, aprobarea sau aderarea la prezenta convenție sau în orice alt moment ulterior, un stat sau o organizație de integrare economică regională poate declara în scris către depozitar că, pentru un diferend nerezolvat, conform paragrafului 1 sau 2 de mai sus, acceptă, ca obligatoriu, una sau ambele modalități următoare de reglementare a diferendelor:
  - a) arbitraj, în conformitate cu procedura prezentată în partea I a anexei nr. II;
  - b) supunerea diferendului la Curtea Internațională de Justiție.
4. Dacă părțile la diferend nu au acceptat aceeași procedură sau o procedură oarecare, conform cu paragraful 3 de mai sus, diferendul va fi supus pentru conciliere, în conformitate cu partea a II-a a anexei nr. II, în cazul în care părțile nu stabilesc altfel.
5. Dispozițiile acestui articol se vor aplica în legătură cu diferendele oricărui protocol, cu excepția cazului în care acesta dispune altfel.

ARTICOLUL 28

Adoptarea protocoalelor

1. Părțile contractante vor coopera la formularea și adoptarea protocoalelor la prezenta convenție.
2. Protocoalele vor fi adoptate la o reuniune a conferinței părților.
3. Textul oricărui protocol propus va fi comunicat părților contractante de către secretariat, cu cel puțin 6 luni înainte de o astfel de reuniune.

ARTICOLUL 29

Amendamente la convenție sau la protocoale

1. Se pot propune amendamente la prezenta convenție de către orice parte contractantă. Amendamentele la orice protocol pot fi propuse de orice parte la acel protocol.
2. Amendamentele la prezenta convenție vor fi adoptate la o reuniune a conferinței părților. Amendamentele la orice protocol vor fi adoptate la o reuniune a părților la protocolul în chestiune. Textul oricărui proiect de amendament propus la prezenta convenție sau la orice protocol, dacă nu se stabilește altfel în acel protocol, va fi comunicat părților în chestiune de către secretariat, cu cel puțin 6 luni înainte de reuniunea la care se propune amendamentul spre adoptare. Secretariatul va comunica, de asemenea, amendamentele propuse, semnatarilor prezentei convenții, spre informare.
3. Părțile vor face toate eforturile pentru a ajunge la un consens privind orice amendament propus la prezenta convenție sau la orice protocol. Dacă s-au epuizat toate eforturile pentru realizarea unui consens și nu s-a ajuns la un acord, amendamentul va fi adoptat, în ultimă instanță, prin majoritatea de voturi a două treimi din părțile în chestiune prezente și care votează la reuniune și va fi supus, de către depozitar, tuturor părților pentru ratificare, acceptare sau aprobare.
4. Ratificarea, acceptarea sau aprobarea amendamentelor va fi notificată depozitarului, în scris. Amendamentele adoptate în conformitate cu paragraful 3 de mai sus vor intra în vigoare, pentru părțile care le-au acceptat, la 90 de zile după depunerea instrumentelor de ratificare, de acceptare sau de aprobare de către cel puțin două treimi din părțile contractante la prezenta convenție sau din părțile la protocolul respectiv. Apoi, amendamentele vor intra în vigoare, pentru orice altă parte, la 90 de zile după ce această parte depune instrumentul său de ratificare, de acceptare sau de aprobare a amendamentelor.
5. În sensul acestui articol, expresia părțile prezente și care votează înseamnă părțile prezente care dau un vot afirmativ sau negativ.

ARTICOLUL 30

Adoptarea de anexe și amendamente la anexe

1. Anexele prezentei convenții sau ale oricărui protocol vor face parte integrantă din convenție sau din protocolul respectiv, după caz, și, dacă nu se prevede altfel în mod expres, orice referire la prezenta convenție sau la protocoalele sale, constituie, în același timp, o referire la oricare din anexele sale. Astfel de anexe se vor limita la probleme procedurale, științifice, tehnice și administrative.

2. Dacă nu se prevede altfel într-un protocol cu privire la anexele sale, se va aplica următoarea procedură pentru propunerea, adoptarea sau intrarea în vigoare a anexelor suplimentare la prezenta convenție sau a anexelor oricărui protocol:

a) anexele la prezenta convenție sau la protocoalele sale vor fi propuse sau adoptate conform procedurii prevăzute la art. 29;

b) orice parte care nu poate să aprobe o anexă adițională la prezenta convenție sau o anexă la orice protocol al său va notifica acest lucru depozitarului, în scris, într-un an de la data comunicării adoptării de către depozitar. Depozitarul va informa, fără întârziere, toate părțile asupra oricărei astfel de notificări primite. O parte poate retrage oricând o declarație anterioară de obiecție și, în acest caz, anexele vor intra în vigoare, pentru acea parte, sub rezerva subparagrafului c) de mai jos;

c) la expirarea unui an de la comunicarea adoptării de către depozitar, anexa va intra în vigoare pentru toate părțile la prezenta convenție sau la orice protocol implicat, care nu au transmis o notificare în conformitate cu prevederile subparagrafului b) de mai sus.

3. Propunerea, adoptarea și intrarea în vigoare a amendamentelor la anexele prezentei convenții sau la anexele oricărui protocol vor fi supuse aceleiași proceduri ca pentru propunerea, adoptarea și intrarea în vigoare a anexelor la convenție sau a anexelor la orice protocol.

4. Dacă, o anexă adițională sau un amendament la o anexă este legat de un amendament la prezenta convenție sau la orice protocol, această anexă adițională sau acest amendament nu va intra în vigoare până nu intră în vigoare amendamentul la convenție sau la respectivul protocol.

ARTICOLUL 31

Dreptul la vot

1. Cu excepția dispozițiilor de la paragraful 2 de mai jos, fiecare parte contractantă la prezenta convenție sau la orice protocol va dispune de un vot.

2. Organizațiile de integrare economică regională, în probleme care sunt de competența lor, își vor exercita dreptul la vot cu un număr de voturi egal numărului de state membre care sunt părți contractante la prezenta convenție sau la respectivul protocol. Astfel de organizații nu-și vor exercita dreptul la vot, dacă statele membre și-l exercită pe al lor, și invers.

ARTICOLUL 32

Relațiile dintre prezenta convenție și protocoalele sale

1. Un stat sau o organizație de integrare economică regională nu poate deveni parte la un protocol, dacă nu este sau nu devine, în același timp, parte contractantă la prezenta convenție.

2. Deciziile luate în baza unui protocol vor fi luate numai de părțile la acel protocol. Orice parte contractantă care nu a ratificat, acceptat sau aprobat un protocol poate participa, ca observator, la orice reuniune a părților la acel protocol.

ARTICOLUL 33

Semnarea

Prezenta convenție va fi deschisă spre semnare la Rio de Janeiro, pentru toate statele sau organizațiile de integrare economică, regională, de la 5 iunie 1992 până la 14 iunie 1992, și la sediul Organizației Națiunilor Unite de la New York, de la 15 iunie 1992 până la 4 iunie 1993.

ARTICOLUL 34

Ratificarea, acceptarea sau aprobarea

1. Prezenta convenție și orice protocol vor fi supuse ratificării, acceptării sau aprobării de către state sau organizații de integrare economică regională. Instrumentele de ratificare, de acceptare sau de aprobare se vor depune la depozitar.

2. Orice organizație la care se referă paragraful 1 de mai sus, care devine parte contractantă la prezenta convenție sau la orice protocol, fără ca vreunul dintre statele membre să fie parte contractantă, va fi legată de toate obligațiile rezultate din prezenta convenție sau protocol, după caz. În cazul organizațiilor la care unul sau mai multe state

membre sunt părți contractante la prezenta convenție sau la respectivul protocol, organizația și statele sale membre vor decide asupra responsabilităților ce le revin, pentru îndeplinirea obligațiilor impuse de convenție sau de protocol, după caz. În astfel de cazuri, organizația și statele membre nu-și vor putea exercita concomitent drepturile în baza convenției sau respectivului protocol.

3. În cadrul instrumentelor lor de ratificare, acceptare sau aprobare, organizațiile la care se referă paragraful 1 de mai sus vor declara limitele competenței lor față de problemele guvernate de convenție sau de respectivul protocol. Aceste organizații vor informa, de asemenea, pe depozitar de orice modificare importantă privind limitele competenței lor.

ARTICOLUL 35

Aderarea

1. Prezenta convenție sau orice protocol va fi deschis pentru aderare, pentru state și organizații de integrare economică regională, de la data la care convenția sau respectivul protocol este închis pentru semnare. Instrumentul de aderare va fi depus la depozitar.

2. În cadrul instrumentelor lor de aderare, organizațiile la care se referă paragraful 1 de mai sus vor declara limitele competenței lor cu privire la problemele guvernate de convenție sau de respectivul protocol. Aceste organizații vor informa, de asemenea, pe depozitar de orice modificare importantă a limitelor competenței lor.

3. Dispozițiile art. 34 paragraful 2 se vor aplica organizațiilor de integrare economică regională care aderă la prezenta convenție sau la orice protocol.

ARTICOLUL 36

Intrarea în vigoare

1. Prezenta convenție va intra în vigoare în a 90-a zi de la data depunerii celui de-al 30-lea instrument de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare.

2. Orice protocol va intra în vigoare în cea de-a 90-a zi de la data depunerii numărului de instrumente de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare, specificat în acel protocol.

3. Pentru fiecare parte contractantă care ratifică, acceptă sau aprobă prezenta convenție, sau aderă la ea după depunerea celui de-al 30-lea instrument de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare, va intra în vigoare în cea de-a 90-a zi de la data depunerii de către acea parte contractantă a instrumentului său de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare.

4. Orice protocol, dacă nu se specifică altfel în acel protocol, va intra în vigoare pentru o parte contractantă care ratifică, acceptă sau aprobă acel protocol, sau aderă la el după intrarea sa în vigoare, conform paragrafului 2 de mai sus, fie în a 90-a zi de la data la care acea parte contractantă își depune instrumentul său de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare, fie la data la care intră în vigoare prezenta convenție pentru acea parte contractantă, ultimul termen fiind reținut.

5. În conformitate cu paragrafele 1 și 2 de mai sus, orice instrument depus de o organizație de integrare economică regională nu va fi considerat ca instrument suplimentar celor depuse de statele membre ale acelei organizații.

ARTICOLUL 37

Rezerve

Nici o rezervă nu poate fi făcută la prezenta convenție.

ARTICOLUL 38

Retrageri

1. În orice moment, după doi ani de la data la care prezenta convenție a intrat în vigoare pentru o parte contractantă, acea parte contractantă se poate retrage din convenție făcând o notificare, în scris, către depozitar.

2. Orice retragere devine efectivă la expirarea intervalului de un an de la data primirii de către depozitar sau la orice dată ulterioară ce va putea fi specificată în notificarea de retragere.

3. Orice parte contractantă care se retrage din prezenta convenție se consideră, de asemenea, ca retrasă din orice protocol la aceasta.

ARTICOLUL 39

Reglementări financiare provizorii

Cu condiția să fie complet restructurat în conformitate cu dispozițiile art. 21, Fondul Mondial pentru Mediu al Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, al Programului Națiunilor Unite pentru Mediul înconjurător și al Băncii Internaționale pentru Reconstrucție și Dezvoltare, va fi structura instituțională provizorie la care se referă art. 21,

pentru perioada dintre intrarea în vigoare a prezentei convenții și prima reuniune a conferinței părților sau până ce conferința părților va decide ce structură instituțională va fi desemnată în conformitate cu art. 21.

ARTICOLUL 40

Reglementări interimare pentru secretariat

Secretariatul asigurat de directorul executiv al Programului Națiunilor Unite pentru Mediul înconjurător va fi secretariatul la care se referă art. 24 paragraful 2, pe bază interimară, pentru perioada dintre intrarea în vigoare a prezentei convenții și prima reuniune a conferinței părților.

ARTICOLUL 41

Depozitarul

Secretarul general al Organizației Națiunilor Unite își va asuma funcțiile de depozitar pentru prezenta convenție și pentru orice protocol.

ARTICOLUL 42

Texte autentice

Originalul prezentei convenții, ale cărei texte în limbile arabă, chineză, engleză, franceză, rusă și spaniolă sunt egal autentice, va fi depus la secretarul general al Organizației Națiunilor Unite.

Pentru conformitate, subsemnații, fiind autorizați în acest scop, au semnat prezenta convenție.

Redactat la Rio de Janeiro la 5 iunie 1992.

ANEXA Nr. I

IDENTIFICARE ȘI MONITORING

1. Ecosisteme și habitate: care conțin o mare diversitate, un număr mare de specii amenințate, endemice sau sălbatice; necesare pentru speciile migratoare; de importanță socială, economică, culturală sau științifică; care sunt reprezentative, unice sau asociate unor procese evolutive sau altor procese biologice esențiale.
2. Specii și comunități care sunt: amenințate; rude sălbatice ale speciilor domestice sau cultivate; de valoare medicală, agricolă sau altă valoare economică; de importanță socială, științifică sau culturală; de importanță pentru cercetare în domeniul conservării și utilizării durabile a diversității biologice, cum ar fi speciile indicatoare și,
3. Gene și genoame descrise, de importanță socială, științifică sau economică.

ANEXA Nr. II

PARTEA I

Arbitraj

ARTICOLUL 1

Partea reclamantă va notifica secretariatului că părțile supun un diferend, spre arbitraj, conform art. 27. Notificarea va conține subiectul arbitrajului și va include, în special, articolele convenției sau ale protocolului ale căror interpretare sau aplicare este disputată. Dacă părțile nu sunt de acord asupra subiectului disputei înainte de desemnarea președintelui tribunalului, tribunalul de arbitraj va determina subiectul problemei. Secretariatul va înainta informația astfel primită către toate părțile contractante la prezenta convenție sau la respectivul protocol.

ARTICOLUL 2

1. În cazul diferendelor între două părți, tribunalul arbitral va avea 3 membri. Fiecare parte la diferend va numi un arbitru și cei doi arbitri astfel numiți vor desemna, de comun acord, pe cel de-al treilea arbitru, care va fi președintele tribunalului. Cel din urmă nu va avea naționalitatea nici uneia dintre părțile la diferend și nici rezidența obișnuită pe teritoriul uneia dintre aceste părți, nu va fi angajat de vreuna dintre ele și nici nu s-a ocupat de caz în altă calitate.
2. În caz de diferend între mai mult de două părți, părțile având același interes vor numi, de comun acord, un arbitru.
3. Orice vacanță va fi ocupată în maniera descrisă pentru numirea inițială.

ARTICOLUL 3

1. Dacă președintele tribunalului arbitral nu a fost numit în decurs de două luni de la numirea celui de-al doilea arbitru, secretarul general al Organizației Națiunilor Unite, la cererea unei părți, va desemna pe președinte, în decurs de două luni.

2. Dacă una dintre părțile la diferend nu numește un arbitru în decurs de două luni de la primirea cererii, cealaltă parte poate sesiza pe secretarul general, care va face numirea într-o perioadă ulterioară, de două luni.

ARTICOLUL 4

Tribunalul arbitral va lua deciziile sale în conformitate cu dispozițiile prezentei convenții, ale oricărui protocol și ale dreptului internațional.

ARTICOLUL 5

În cazul în care părțile la diferend nu decid altfel, tribunalul arbitral își va stabili propriile reguli de procedură.

ARTICOLUL 6

Tribunalul arbitral poate recomanda, la cererea unei părți, măsuri esențiale interimare de protecție.

ARTICOLUL 7

Părțile la diferend vor facilita activitatea tribunalului arbitral și, în special, vor utiliza toate mijloacele aflate la dispoziția lor, pentru:

- a) a furniza tribunalului toate documentele, informațiile și facilitățile necesare;
- b) a permite tribunalului, dacă este necesar, să cheme martori sau experți și să primească depoziția lor.

ARTICOLUL 8

Părțile și arbitrii au obligația să protejeze confidențialitatea oricărei informații pe care o primesc în timpul lucrărilor tribunalului arbitral.

ARTICOLUL 9

Dacă tribunalul arbitral nu decide altfel, datorită unor condiții speciale ale cazului, cheltuielile tribunalului vor fi suportate de către părțile la diferend, în mod egal. Tribunalul va ține o evidență a tuturor cheltuielilor și va prezenta părților un raport final.

ARTICOLUL 10

Orice parte contractantă care are un interes de natură juridică în subiectul în cauză al diferendului și care poate să fie afectată de decizia asupra cazului poate interveni în lucrări, cu consimțământul tribunalului.

ARTICOLUL 11

Tribunalul poate audia și decide cereri reconvenționale care apar direct din subiectul în chestiune al diferendului.

ARTICOLUL 12

Deciziile tribunalului arbitral, ținând de procedura și fondul acestora, vor fi luate cu majoritatea de voturi a membrilor săi.

ARTICOLUL 13

Dacă una dintre părțile la diferend nu apare în fața tribunalului arbitral sau nu își apără cauza, cealaltă parte poate cere tribunalului să-și continue procedura și să pronunțe decizia sa. Faptul că una dintre părți nu s-a prezentat în fața tribunalului sau că s-a abținut de a-și exercita drepturile sale, nu constituie un obstacol în calea procedurii. Înainte de

a pronunța sentința definitivă, tribunalul arbitral trebuie să se asigure că cererea este fundamentată de fapt și de drept.

ARTICOLUL 14

Tribunalul arbitral va pronunța sentința finală în decurs de 5 luni de la data la care s-a constituit, dacă nu consideră necesară extinderea limitei de timp pentru o perioadă care să nu depășească alte 5 luni.

ARTICOLUL 15

Sentința finală a tribunalului arbitral se va limita la subiectul în chestiune al diferendului și va fi motivată. Sentința va conține numele membrilor care au participat la deliberare și data la care ea a fost pronunțată. Orice membru al tribunalului poate atașa la ea o opinie distinctă sau divergentă.

ARTICOLUL 16

Sentința va fi obligatorie pentru părțile la diferend. Va fi fără apel, dacă părțile nu au hotărât, în prealabil, asupra unei proceduri de apel.

ARTICOLUL 17

Orice divergență care poate apărea între părțile la diferend, cu privire la interpretarea sau maniera de executare a sentinței finale, poate fi supusă de către orice parte, spre decizie, tribunalului arbitral care a dat-o.

PARTEA a II-a

Conciliere

ARTICOLUL 1

O comisie de conciliere se va crea la cererea uneia dintre părțile la diferend. Comisia, dacă părțile nu au decis altfel, se va compune din 5 membri, câte 2 numiți de fiecare parte implicată și un președinte ales, de comun acord, de către membrii astfel desemnați.

ARTICOLUL 2

În diferendele dintre mai mult de două părți, părțile care au același interes își vor numi membrii în comisie de comun acord. Când două sau mai multe părți au interese independente sau când ele sunt în dezacord cu privire la faptul de a ști că au același interes, ele își vor numi membrii lor separat.

ARTICOLUL 3

Dacă orice numire din partea părților nu se face în decurs de două luni de la data cererii pentru crearea comisiei de conciliere, secretarul general al Organizației Națiunilor Unite, dacă i se solicită de către partea care a făcut cererea, va face acele numiri, în decurs de alte două luni.

ARTICOLUL 4

Dacă nu a fost ales un președinte al comisiei de conciliere în decurs de două luni de la numirea ultimului membru al comisiei, secretarul general al Organizației Națiunilor Unite, dacă i se solicită de către una dintre părți, va desemna un președinte, în decurs de alte două luni.

ARTICOLUL 5

Comisia de conciliere va lua deciziile cu majoritatea de voturi a membrilor săi. Dacă părțile la diferend nu hotărăsc altfel, comisia își va stabili propria procedură. Ea va face o propunere de rezolvare a diferendului, pe care părțile o vor examina cu bună-credință.

ARTICOLUL 6

În caz de dezacord cu privire la competența comisiei de conciliere, aceasta va decide dacă ea este sau nu competentă.